

PEDAGOGISCH WERKPLAN

VAN KINDCENTRUM KLEINERF
PEUTEROPVANG EN BSO

Laatste aanpassing juni 2023

INHOUD

van Kindcentrum Kleinerf	1
Peuteropvang en BSO	1
1. INLEIDING	3
2. LOCATIEBESCHRIJVING	4
3. PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN	5
3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid	5
3.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties	10
3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties	11
3.4 Waarden en normen	13
3.5 Samenwerken met ouders	13
Peuteropvang	13
BSO	14
De KC-raad	14
4. PEDAGOGISCHE KWALITEIT	14
4.1 Pedagogische ontwikkeling en reflectie	15
4.2 Pedagogische kwaliteit en professionalisering	15
Kwaliteitscyclus opvang Kindcentrum Kleinerf	17
4.3 Observeren	19
4.4 Vierogenprincipe	19
5. RANDVOORWAARDEN.....	22
5.1 Groepsindeling en ruimtes	22
5.2 Samenstelling team	22
5.3 Pedagogische randvoorwaarden opvang 2-4 jarigen	22
5.4 Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE).....	23
5.5 Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren.....	29
5.6 Pedagogische randvoorwaarden BSO	31
DOEN kids	32
5.7 Voedingsbeleid	33
5.8 Open deuren kindercentra	34
5.9 Social media	34
Bijlage 1: Achterwacht en bereikbaarheid Kindcentrum Kleinerf.....	36
Ziekmelding of afwezigheid door omstandigheden	36
Calamiteiten als je alleen in het gebouw bent	36
Lijst telefoonnummers Calamiteiten	37

1. INLEIDING

Goede kinderopvang en goed onderwijs leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen en daarmee aan die van de maatschappij. Samen spelen, ontdekken, grenzen leren kennen en je gewaardeerd voelen zijn basisbehoeftes van ieder kind. Bij Kindcentrum Kleinerf staan deze basisbehoeftes centraal.

Elke locatie van GOO opvang en onderwijs (hierna: GOO) heeft een eigen pedagogisch werkplan, naast het overkoepelend pedagogisch beleid van de stichting. De pedagogisch medewerkers en de kindcentrumleider binnen ons Kindcentrum hebben gezamenlijk vormgegeven aan dit plan, waarin ouders en medewerkers kunnen lezen hoe wij in de praktijk invulling geven aan het beleid.

Het werkplan wordt cyclisch besproken in teamvergaderingen met medewerkers en kindcentrumleider. Elke vergadering komt een onderdeel van het pedagogisch werkplan aan bod. De aanpassingen worden hieronder vermeld.

In hoofdstuk 2 beschrijven we onze locatie en in hoofdstuk 3 gaan we in op de pedagogische hoofddoelen; wat doen we concreet om aan deze doelen te werken? Hoofdstuk 4 gaat over de pedagogische kwaliteit en ontwikkeling op Kindcentrum Kleinerf; welke doelen stellen we onszelf op de korte en lange termijn en hoe gaan we die realiseren? Werken aan pedagogische kwaliteit is een voortdurend proces dat vraagt om structuur en planmatig werken. We gaan er in hoofdstuk 4 dieper op in. In hoofdstuk 5 worden de randvoorwaarden uitgewerkt; alle maatregelen, middelen en afspraken die ervoor zorgen dat we de pedagogische hoofddoelen kunnen realiseren.

Pedagogische doelen zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang en onderdeel van de basiseis van het bieden van verantwoorde kinderopvang. Ze worden nader uitgewerkt in het Besluit Kwaliteit kinderopvang.

Het pedagogisch werkplan is terug te vinden voor ouders in het ouderportaal Konnect.

Tot slot:

- Waar we 'ouders' schrijven, bedoelen we 'ouders/verzorgers'.

OVERZICHT AANPASSINGEN

- 19-6-2023 Feedback KCR/LOC verwerkt
- 10-6-2023 Aanpassen belangrijke wijzigingen
- 10-10-2022 Aanpassen belangrijke wijzigingen
- 12-05-2022 Aanpassen belangrijke wijzigingen
- 12-03-2021 Aanpassing lay-out en correctie op feitelijke onjuistheden
- 18-03-2021 Hoofdstuk 1 t/m 3.1 besproken in groepsoverleg en volgende aanpassingen gedaan:
 - Wenprocedure aangepast
 - Achterwachtregeling geactualiseerd
 - Dagindeling aangepast op huidige situatie
- 29-04-2021 Hoofdstuk 3.2 t/m 3.5 besproken en volgende aanpassingen gedaan:
 - Hoofdstuk 3.5 samenwerken met ouders aangepast aan huidige situatie

- 21-06-2021 Voor- en vroegschoolse educatie aangepast naar huidige situatie
- 21-06-2021 Hoofdstuk 3.5 samenwerken met ouders - KC raad
- 13-09-2021: Hoofdstuk 4.2 pedagogische kwaliteit en professionalisering

2. LOCATIEBESCHRIJVING

Kindcentrum Kleinerf is een ontmoetingsplaats voor kinderen, ouders en teamleden. In (2014) zijn we als Kindcentrum gestart in een prachtig nieuw gebouw aan Oude Molenweg 10, De Mortel. Het Kindcentrum biedt onderwijs en opvang onder één dak. Door opvang en onderwijs op elkaar af te stemmen zorgen we voor optimale ontwikkeling van de kinderen. In Kindcentrum Kleinerf bereiden we kinderen van 2 tot 12 jaar voor op hun toekomst.

Wij maken onderdeel uit van voorzieningencluster MFA De Sprank. In deze MFA is ook een medisch centrum, het dorps huis, de gymzaal en de bibliotheek (leeserf) gevestigd.

Het gebouw bestaat uit 2 verdiepingen. Op de begane grond bevinden zich de groepen

peuteropvang/BSO en 1 tot en met 3/4, het lokaal van de peuterspeelzaal/BSO, kantoor van de

conciërge, bibliotheek, de gymzaal, toiletten, kleedruimten en het dorps huis. Op de eerste

verdieping zijn de groep 4 tot en met 8, een leerplein, handvaardigheidslokaal, stiltelokaal,

lerarenkamer en het kantoor van de kindcentrumleider.

De peuteropvang heeft een groepsruimte met een keukenblok en aansluitend een toiletruimte. Ook zijn er twee bergruimten beschikbaar. Vanuit de groep kunnen de kinderen via een deur naar de omheinde buitenspeelruimte, die weer grenst aan een grotere speelplaats, die gedeeld wordt met de onderbouw van school. In deze groep is plaats voor maximaal 16 peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. De kinderen komen op vaste dagdelen. Er werken drie pedagogisch medewerkers, die allen VVE-opgeleid zijn.

De buitenschoolse opvang (BSO) biedt ruimte aan de opvang van 22 kinderen. Het lokaal is hetzelfde als dat van de peuteropvang. We maken ook gebruik van de gang en de gymzaal. Er werkt een vaste pedagogisch medewerker. De BSO is op maandag, dinsdag en donderdag geopend en op studiedagen van basisschool Kleinerf. Tijdens de schoolvakanties hebben we een samenwerking met de BSO van kindcentrum de Bakelaar. De kinderen die opvang in vakanties nodig hebben maken dan gebruik van de diensten van deze BSO.

In deze vakantieperioden werken dan ook de vast gezichten van kindcentrum Kleinerf op onze locatie. Zo kunnen we voor alle kinderen een veilige plek creëren.

3. PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN

Het overkoepelend pedagogisch beleid van GOO benoemt vijf pedagogische hoofddoelen. In dit hoofdstuk vertalen we deze naar onze dagelijkse praktijk.

De hoofddoelen zijn:

- 3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid.
- 3.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- 3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- 3.4 Waarden en normen en cultuur.
- 3.5 Samenwerken met ouders.

In dit werkplan wordt duidelijk hoe dit er in de dagelijkse praktijk uit ziet.

3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor alle vormen van opvang en onderwijs. Het draagt bij aan het welbevinden van de kinderen en het maakt het mogelijk om andere pedagogische doelstellingen te realiseren. Als kinderen zich goed voelen, kunnen ze groeien en zich ontwikkelen.

Drie aspecten bepalen de emotionele veiligheid en het welbevinden van jonge kinderen:

1. Goede en vertrouwde relaties.
2. Structuur en voorspelbaarheid.
3. Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes.

Hieronder staat per aspect hoe wij hier invulling aan geven.

GOEDE EN VERTROUWDE RELATIES.

De kinderen komen op 2 (VVE-kinderen op 4) vaste dagdelen, de groepsgrootte is max. 16 kinderen. Er werken 3 vaste pedagogisch medewerkers op de peutergroep, elk hun eigen vaste dagen. Bij ziekte of afwezigheid vangen de pedagogisch medewerkers elkaar zoveel mogelijk op. Eventueel kan een beroep worden gedaan op de vervangerspool van Stichting GOO bij calamiteiten.

WENNEN

PEUTEROPVANG

Tijdens de wenperiode wordt er een basis gelegd voor de vertrouwensrelatie tussen pedagogisch medewerker en kind, en pedagogisch medewerker en ouder. Deze wenperiode begint met een intakegesprek. In het intakegesprek voor de peuteropvang wordt er over het dagritme, voeding, gewoontes en gezondheid van het kind gesproken. Het gesprek vindt plaats buiten groepsuren. Het kind mag uiteraard meekomen en alvast de groep een beetje verkennen.

Met de ouder wordt vervolgens een wemoment afgesproken nadat het contract tussen ouders en kindcentrum Kleinerf is getekend. Deze ochtend brengt de ouder het kind rond 8.45 uur en haalt het weer op rond 12.15 uur. Dat geeft de mogelijkheid om de eerste keer wat meer tijd en aandacht te kunnen besteden aan overdracht en een gesprekje met ouders zonder dat alle andere ouders er dan bij zijn. Het kind kan dan rustig binnen komen en rustig weer vertrekken.

BSO

Tijdens het intakegesprek van de BSO wordt het welbevinden en de gezondheid van het kind besproken. Tevens komt het dagritme aan de orde. Ook wordt er één wemoment afgesproken ongeveer 2 weken van tevoren. In geval van een spoedplaatsing zal dit niet altijd mogelijk zijn.

EEN VASTE STAMGROEP

De peuters van de peuteropvang komen op 2 dagdelen over 4 dagen verdeeld en zitten in een groep met maximaal 16 kinderen. Kinderen met een VVE-indicatie komen 4 dagdelen naar de peuteropvang.

Kinderen van de BSO zitten in een verticale groep, dat wil zeggen dat de stamgroep bestaat uit kinderen van verschillende leeftijden. De stamgroep van de BSO bestaan uit maximaal 22 kinderen.

In een verticale groep leren kinderen van verschillende leeftijden met elkaar te spelen en elkaar te respecteren, ze leren wederzijds hulp te bieden en hulp te krijgen en ze leren sociale verantwoordelijkheid te dragen.

INZET PERSONEEL

In onze stamgroep werken vaste, vertrouwde pedagogisch medewerkers. Zij werken zoveel mogelijk op vaste dagen en op vaste tijden.

Bij de peuteropvang werken drie vaste pedagogisch medewerkers. Bij de BSO werken twee vaste pedagogisch medewerker.

Ieder jaar werken we mee aan het opleiden van stagiaires tot volwaardige beroepskrachten. Ook een stagiaire werkt (boventallig) op een vaste stamgroep en op vaste dagen. Stichting GOO is een erkend leerbedrijf voor Beroeps Opleidende Leerweg (BOL). De stagiaires worden ingezet volgens de afspraken in de CAO en volgens het stagebeleid van stichting GOO.

In geval van ziekte, verlof of vakantie kunnen we ervoor kiezen om een andere beroepskracht in te zetten dan het vaste gezicht. In dat geval wordt de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind zoveel mogelijk geborgd door een andere vertrouwde beroepskracht van de eigen groep in te zetten. Als dat niet mogelijk is wordt een vertrouwde vaste invalkracht ingezet. Bovendien wordt er alleen afgeweken van het vaste gezichtencriterium in onderstaande situaties:

- als volgens het vaste gezichtencriterium maximaal twee of drie vaste gezichten mogen worden toegewezen. Dit geldt voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 1 jaar.
- als er geen ander vast gezicht beschikbaar is; en
- het afwezige vaste gezicht niet langer dan vier aaneengesloten weken afwezig is.

Binnen de kinderopvang werken we met een vaste beroepskracht-kind ratio (BKR). Voor de BKR houden we ons aan de wettelijke regels (o.a. CAO Kinderopvang en aan de Modelverordening

Kinderopvang) en het daarbij behorende toetsingskader van de GGD. Deze BKR houdt rekening met de leeftijden van de kinderen. Zo werken er bij de peuteropvang op een groep van max. 16 kinderen twee pedagogisch medewerkers. Bij de BSO zijn dit twee medewerkers op max. 22 kinderen. GOO Kinderopvang hanteert ten minste de minimale richtlijn, maar om goede kwaliteit te bieden wordt er indien nodig (in overleg met de groepsleiding) extra personeel ingezet.

Bij de peutergroep wordt niet afgeweken van de leidster-kindratio.

Gedurende de schoolweken mag op de BSO groepen een half uur worden afgeweken van het BKR. In de praktijk betekent dit dat er tussen 17.30 uur en 18.00 uur minder pedagogisch medewerkers aanwezig zijn op de BSO dan de rest van de middag. Momenteel is dat alleen op de dinsdagmiddag.

Het lokaal wordt 2x per week en de toiletten worden elke dag onderhouden door een schoonmaakbedrijf, zij ondersteunen hierdoor de pedagogisch medewerkers. Grote klussen als onderhoud en tuinonderhoud worden uitbesteed. Hierdoor hebben de pedagogisch medewerkers de handen echt vrij voor de kinderen.

ACHTERWACHT

De peuteropvang en de BSO zijn gevestigd in een Kindcentrum dat vervolgens weer deel uitmaakt van een MFA. Tijdens openingstijden van de peuteropvang en BSO zijn bijna altijd mensen aanwezig in het gebouw. Dit kunnen leerkrachten, conciërge, kindcentrumleider, clusterdirecteur zijn van het Kindcentrum of de beheerder en bezoekers van MFA de Sprank.

Aan het begin of het einde van de dag zou het kunnen zijn dat een pedagogisch medewerker alleen in het gebouw is. In dat geval kan deze beroep doen op een achterwacht. Een overzicht van de beschikbare achterwacht staat in een apart document dat op de groep aanwezig is. Op deze lijst staan personen die gebeld kunnen worden bij calamiteiten. Zij kunnen binnen 15 minuten op de locatie aanwezig zijn. In noodgevallen wordt altijd 112 gebeld. Ook de oudste kinderen van de BSO zijn op de hoogte van deze lijst.

Dagelijks is er tijdens de openingsuren minimaal 1 volwassene aanwezig met een geldig certificaat Kinder EHBO en BHV, deze medewerkers wonen jaarlijks een herhalingscursus bij. Zij controleren een aantal keer per jaar het ontruimingsplan, voeren minimaal een keer per jaar een ontruimingsoefening uit en brengen verbeteringen aan daar waar nodig.

INZET PERSONEEL BIJ RUILEN EN EXTRA OPVANG

Ruilen

Ouders kunnen gebruik maken van een aantal ruildagen. Dit betekent dat ze de dagen die ze niet gebruiken, op een ander moment kunnen inzetten. In de ouderapp Konnect wordt bijgehouden welke dagdelen het kind niet aanwezig was, bijvoorbeeld bij ziekte, vakantie of een feestdag. Zij kunnen die dagdelen ruilen met een vergelijkbaar dagdeel. Het gebruik van ruildagen is een service, er kunnen geen rechten aan worden ontleend. Er wordt namelijk altijd gekeken of er in de groep van het kind plek is. De ruildag kan twee weken voorafgaande aan de gewenste ruildag bij de pedagogisch medewerker aangevraagd worden.

De ouders worden op de hoogte gesteld van het ruilreglement van Stichting GOO zodat zij altijd op de hoogte zijn van de geldende regels.

Extra opvang

Het kan weleens voorkomen dat ouders op een andere dag opvang nodig hebben dan in het contract is afgesproken. Dan kunnen zij dit via het ouderportaal een aanvraag doen. Bij extra opvang koopt een ouder opvang in waarbij deze ouder minimaal 8 weken van tevoren hoort of de opvang gegarandeerd is. De richtlijnen staan beschreven op de website van Stichting GOO https://stichtinggoo.nl/bestanden/599/2022_Voorwaarden_Extra-opvang.pdf

ELK KIND HEEFT EEN MENTOR

Elk kind krijgt bij ons een mentor. Tijdens het intakegesprek wordt aan de ouders en kind bekend gemaakt wie de mentor van het kind is. Dit is een vaste pedagogisch medewerker van de groep. De mentor is de gesprekspartner van ouders tijdens het intakegesprek, evaluatiegesprek en bij de jaarlijkse gesprekken waar de ontwikkeling van het kind besproken wordt. De mentor volgt mentorkinderen op de voet, bespreekt de ontwikkeling van het kind met ouders, vraagt (indien nodig) informatie op bij collega's en is het eerste aanspreekpunt voor ouders. Als het kind doorstroomt naar de basisschool draagt de mentor het kinddossier over aan de school en eventueel aan de BSO. Dat gebeurt via een warme overdracht in de vorm van een gesprek. Bij dit gesprek zijn ouders, pedagogisch medewerker en groepsleerkracht aanwezig.

Bij afwezigheid van de mentor is een andere pedagogisch medewerker het aanspreekpunt. De mentor zorgt dat collega's op de groep op de hoogte zijn van eventuele afspraken. Hiervoor gebruiken wij onder meer logboeken en groepsoverleggen.

STRUCTUUR EN VOORSPELBAARHEID

Zowel bij de peuteropvang als bij de BSO is er sprake van een vast ritme. Het geeft kinderen houvast als ze weten wat er staat te gebeuren. De dagindeling biedt voldoende ruimte en afwisseling om aan allerlei behoeftes van kinderen te kunnen voldoen, zoals rust en beweging.

Een dag op Kindcentrum Kleinerf ziet er globaal als volgt uit:

DAGINDELING PEUTEROPVANG

8.25 – 9.00 uur	Kinderen worden door hun ouders/verzorgers gebracht. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken en aan tafel divers spelmateriaal aangeboden en kunnen kinderen vrij spelen.
9.00 - 9.30 uur	Goedemorgenkring; begroeting, introductie, dagritme kaarten
9.30 – 10.15 uur	Er wordt een activiteit aangeboden binnen het thema en er wordt gespeeld in de Hoeken; knutselen, kleine kringactiviteit en vrij spel. De VVE kinderen krijgen extra aandacht tijdens het spelen, herhaling van gesprekjes of woorden. Hierna ruimen we samen op.
10.15 – 10.30 uur	We verschonen de kinderen of ze gaan naar de wc. De kinderen wassen hun handen.

10.30 – 11.00 uur	We eten fruit en drinken samen in de kring. Er wordt ondertussen veel taal gebruikt. We zingen liedjes en praten over wat de kinderen gedaan hebben.
11.00 - 11.45 uur	Samen buiten spelen met de kleuters, kinderen doen zoveel mogelijk zelf de jas aan, we begeleiden de kinderen die het nog niet kunnen hier mee. Daarna samen buiten spelen met de kleuters. Bij regenweer spel in de gymzaal.
11.45 - 12.15 uur	Broodmaaltijd, ook hierbij wordt ondertussen veel taal gebruikt.
12.15 - 12.30 uur	In de kring een verhaaltje, VVE activiteit, een filmpje van het VVE thema of herhalen van de woorden. De kinderen worden opgehaald door de ouders of verzorgers. Er is tijd voor een overdracht.

DAGINDELING BSO GROEP

Een dag tijdens een schoolweek van 7.30 tot 8.30 uur	
7.30 - 8.30 uur	Kinderen met vervroegde opvang worden gebracht. Kinderen kunnen vrij spelen totdat de schooltijd begint.
Een dag tijdens een schoolweek van 14.45 - 18.30 uur	
14.45 -15.00 uur	De kinderen komen uit school en gaan spelen of ontdekken in de BSO-ruimte.
15.00-15.30 uur	De kinderen gaan hun handen wassen en gezamenlijk aan tafel zitten. Er wordt fruit en groenten aangeboden, daarna krijgen ze wat drinken en iets lekkers.
15.30-17.00 uur	In schoolweken bieden we dagelijks de mogelijkheid om deel te nemen aan DOENkids passend binnen het thema. Kinderen zijn vrij om te kiezen of zij aan de activiteit mee willen doen. Ze mogen ook lekker vrij spelen en de oudere kinderen mogen zelfstandig in een klein groepje op het schoolplein spelen. Computeren en gamen behoren zeker ook tot de mogelijkheden, echter met duidelijke limieten. Bij mooi weer passen we onze activiteiten aan en doen we deze buiten.
17.00-18.30	Ouders / verzorgers komen de kinderen in de stamgroep weer ophalen. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht.
Studiedag	
7.30-10.00 uur	Ontvangen van de kinderen. Kinderen kunnen vrij spelen.
10.00-10.30 uur	Kinderen gaan hun handen wassen en gezamenlijk aan tafel zitten. Er wordt fruit en groenten aangeboden, daarna krijgen ze wat te drinken.
10.30-12.00 uur	Vrijblijvende activiteit DOEN kids wordt aangeboden. Andere kinderen kunnen vrij binnen en/of buiten spelen. Na de aangeboden activiteit kunnen alle kinderen vrij spelen.
12.00-12.30 uur	Middagmaaltijd
12.30-14.00 uur	Vrij spel
14.00-15.30 uur	Vrijblijvende activiteit DOEN kids wordt aangeboden. Andere kinderen kunnen vrij binnen en/of buiten spelen. Na de aangeboden activiteit kunnen alle kinderen vrij spelen.
15.30-16.00 uur	Kinderen gaan hun handen wassen en gezamenlijk aan tafel zitten. Er wordt fruit en groenten aangeboden, daarna krijgen ze wat te drinken en iets lekkers.
16.00-17.00 uur	Kinderen kunnen vrij binnen en/of buiten spelen.
17.00-18.30 uur	Ophaalmoment en overdracht met ouders.

EEN GEZONDE OMGEVING EN VOLDOEN AAN BASISBEHOEFTES.

In een goed ingerichte ruimte kunnen kinderen zonder belemmering spelen, ontdekken en gezellig of rustig samen of alleen zijn. Voor onze medewerkers is het bovendien fijn om in een plezierige en efficiënte omgeving te werken. Zowel onze binnen- als buitenruimtes voldoen aan hoge veiligheidseisen. In alle ruimtes zijn de juiste hygiënische maatregelen getroffen. Aandacht voor de gezonde ontwikkeling van de kinderen uit zich onder meer in een goed binnenklimaat (zoals schone lucht en goede temperatuurregeling) en toegankelijke en aantrekkelijke buitenspeelmogelijkheden.

Jonge kinderen zijn heel gevoelig voor de omgeving waarin ze verkeren. Ouders beoordelen een groep in eerste instantie ook op het uiterlijk van het gebouw en de sfeer in de groep. Ouders en kinderen willen zich welkom en thuis voelen. Mede daarom hangen we foto's en knutselwerkjes van de kinderen op.

Bij een gezonde ontwikkeling hoort ook ruimte om te leren en spelen. Daarom wordt steeds een balans gezocht tussen de noodzakelijke veiligheid en de al even noodzakelijke uitdaging. Kinderen leren binnen en buiten om te gaan met risico's die ze aankunnen. Iedere locatie heeft een beleidsplan Veiligheid en Gezondheid, dat inzichtelijk maakt hoe we op de locatie werken. Doel is de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden, waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Jaarlijks wordt deze omgeving gecontroleerd door de GGD.

3.2 GELEGENHEID TOT HET ONTWIKKELEN VAN PERSOONLIJKE COMPETENTIES

Het is fijn voor kinderen om te voelen dat ze zelf iets kunnen, daarmee groeit het gevoel van persoonlijke competentie. We bieden kinderen de mogelijkheid om dat te ontwikkelen op allerlei gebieden. Wij geven de kinderen het gevoel dat ze er mogen zijn. Wij vertrouwen op de eigen kracht en het vermogen van kinderen. Kinderen leren nu eenmaal door vallen en opstaan en hebben hierbij een groot doorzettingsvermogen. Onze pedagogisch medewerkers bieden kinderen de ruimte om op onderzoek uit te gaan, bevorderen de zelfstandigheid van kinderen door ze aan te moedigen om zelfstandig te eten, te spelen, op te ruimen en zelf aan en uit te kleden. Zo worden ze zich bewust van hun eigen kunnen.

“Kijk, ik mag er zijn” (emotionele competenties)

Alle kinderen die binnenkomen worden persoonlijk begroet door de pedagogisch medewerker, ze worden welkom geheten en bij de naam genoemd. Bij het afscheid nemen wordt er gezwaaid en vaak geknuffeld. Ook wordt er naar de kinderen geluisterd als ze iets te vertellen hebben en worden er complimentjes gegeven. Als we bepaald gedrag moeten corrigeren geven we aan hoe het anders kan, we laten duidelijk merken dat bepaald gedrag wordt afgekeurd en niet het kind zelf. We zeggen dus niet “je bent stout” maar “het doet pijn als je iemand slaat dus dat vinden we niet goed”.

“Kijk, ik kan het zelf” (motorisch-zintuiglijke competenties)

Kinderen zien ons dingen doen die ze ook graag zelf willen doen, dit wordt door ons gestimuleerd. Bijvoorbeeld de jas aan- en uit doen en opruimen. Ook worden de kinderen betrokken bij het uitvoeren van taken zoals het klaarmaken van de tafel, het wegbrengen van de was of naar een andere groep wat vragen.

“Kijk, ik voel, denk en ontdek” (cognitieve competenties)

De cognitieve ontwikkeling heeft te maken met het denken, leren, benoemen en herinneren. We zijn hier de hele dag mee bezig, hieronder een aantal voorbeelden:

- (doe)liedjes zingen
- geheugenspelletjes
- puzzelen
- gesprekjes voeren
- boekjes lezen
- activiteiten rondom voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

“Luister, ik kan het zelf zeggen” (taal en communicatieve competenties)

De taalontwikkeling begint al bij de geboorte. Ook bij de peuter vertellens we wat we doen. Liedjes worden ondersteund door gebaren, bij verhalen maken we gebruik van gebaren en mimiek, we voeren gesprekjes met kinderen over dingen die hen bezig houden. Als kinderen iets op een verkeerde manier zeggen, herhalen we wat het kind bedoelt in goede zinnen, zonder het kind te corrigeren.

“Ik kan dansen, zingen en iets maken” (expressieve en beeldende competenties)

Hieronder verstaan we onder andere dans en beweging, zingen en muziek maken, tekenen en verven, verkleden en toneel spelen en met de blokken bouwen. Voor de creatieve ontwikkeling is het belangrijk dat er volop mogelijkheden zijn voor ervaren, ontdekken en dat er plezier is in het spel en dat er geen voorwaarden of eindresultaat aan verbonden zijn. Het is per definitie goed wat een kind doet of maakt.

3.3 GELEGENHEID TOT HET ONTWIKKELEN VAN SOCIALE COMPETENTIES

Kinderen zitten in onze kindercentra altijd in een groep, hierdoor krijgen ze extra kansen om zich op sociaal gebied te ontwikkelen. Pedagogisch medewerkers hebben hierin een belangrijke rol te vervullen en besteden dan ook veel aandacht aan de sociale ontwikkeling.

“Kijk, we doen het samen” (sociale competenties)

Leren verplaatsen in een ander, communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Hoe is dit in de dagelijkse praktijk te zien?

Wij leren kinderen hulp te geven en te vragen.

Wij spreken de kinderen met naam aan, zo geven we de kinderen het gevoel bij de groep te horen.

Pedagogisch medewerkers leren kinderen rekening te houden met elkaars gevoelens door deze te benoemen

Samen spelen is erg belangrijk binnen ons Kindcentrum. Door veel samen te spelen en te imiteren leren kinderen rekening te houden met elkaars behoeften, gevoelens. Ze leren delen, conflicten op te lossen en zich te verzoenen.

De kinderen hebben kleine taakjes binnen de groep. Als wij gaan eten mogen de kinderen helpen om de tafel te dekken en de groep opruimen. De oudere kinderen kunnen/mogen de jongste kinderen helpen met voor hen nog moeilijke taakjes, samen het bordje naar het aanrecht brengen of samen de jas ophangen.

Wij respecteren spirituele of godsdienstige gevoelens van diverse geloofsovertuigingen. Door samen liedjes te zingen en samen religieuze feesten te vieren laten wij kinderen kennis maken met verschillende gebruiken van andere culturen.

Kinderen zitten in onze kindercentra altijd in een groep, hierdoor krijgen ze extra kansen om zich op sociaal gebied te ontwikkelen. Pedagogisch medewerkers hebben hierin een belangrijke rol te vervullen en besteden dan ook veel aandacht aan de sociale ontwikkeling.

“Kijk, we doen het samen” (sociale competenties)

Hieronder verstaan we het leren verplaatsen in een ander, communiceren met elkaar, samenwerken, andere kinderen helpen, conflicten leren voorkomen en samen leren oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

We houden de persoonlijke ontwikkeling van een kind goed in de gaten en ook hoe ver ze zijn in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Daar passen we onze begeleiding op aan. Zodra het kind ervaart dat het prima is zoals het is en dat het niet gaat om wat hij al kan of hoe hij zich gedraagt dan zijn we op de goede weg.

We willen het kind ook laten zien, dat hij gezien wordt door bij binnenkomst hem welkom te heten en bij vertrek afscheid te nemen. Belangstelling tonen “ben je naar de kapper geweest, wat heb je in het weekend gedaan...” We motiveren kinderen door te zeggen “dat kun je wel” en door het geven van complimenten “dit heb je goed gedaan, dat heb je goed gemaakt.”

We benoemen ook de emoties van kinderen “ik zie dat je boos bent, klopt dat?” ook in het bijzijn van andere kinderen. Kinderen leren zo wat bij hen hoort en wat bij andere kinderen hoort.

We begeleiden conflicten, totdat we er nagenoeg zeker van zijn dat de kinderen vaardigheden bezitten om conflicten zelf op te lossen. Dan houden wij toezicht en grijpen indien nodig in.

We leren kinderen om voor zichzelf op te komen. Een kind wat erg temperamentvol, snel, slim of vlot is heeft niet meer rechten als een ander kind. We zijn allemaal gelijk.

Interactie peuters

Peuters leren samen spelen, rekening te houden met elkaar, op hun beurt wachten, te gehoorzamen en respect voor anderen te hebben. Als een kind een ander kind pijn doet, dan wordt hij even apart gezet en wordt hem verteld waarom. Vervolgens moet hij sorry tegen het andere kind gaan zeggen voordat hij weer mag gaan spelen. Samen spelen is belangrijk; tot een compromis komen wat en hoe het spel gaat plaatsvinden ondervinden de peuters zelf. Met ondersteuning van ons mocht het zelf niet lukken. Aan tafel vinden we het belangrijk dat kinderen ook netjes leren eten, op elkaar wachten en naar elkaar luisteren.

Interactie schoolkinderen

We stimuleren de vriendschappen in een groep door alert te zijn op pesterijen en hierop in te spelen.

We stimuleren kinderen bij activiteiten niet steeds met dezelfde kinderen te spelen.

Als er ruzie is tussen vriendjes/vriendinnetjes dan lossen we dit op een positieve en rustige manier op zodat geen partij zich sterk of gekwetst voelt. Kinderen moeten leren een compromis te sluiten.

Daarnaast maken de kinderen gebruik van het speelerf, wordt er gezamenlijk buiten gespeeld en maken onze 3+ kinderen uitstapjes naar de technieklessen van de kleuters.

3.4 WAARDEN EN NORMEN

Kinderen willen er graag bij horen, ze zijn ontvankelijk voor regels en gezamenlijke rituelen en leren gehoorzamen, ze reageren hierdoor minder impulsief.

De competenties die ze hiervoor leren zijn bijvoorbeeld emoties op een acceptabele manier uiten, beseffen dat hun eigen gedrag iets teweeg brengt bij anderen en voor zichzelf opkomen.

“ Kijk, ik mag er zijn en ik hoor erbij” (morele competenties)

We stimuleren kinderen om rekening te houden met elkaar, te luisteren naar elkaar, ieders mening te respecteren, te benoemen als iemand gekwetst wordt. We benoemen vooral positief gedrag en geven complimentjes hierover.

Bij ongewenst gedrag maken we een bewuste keuze om gedrag te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren. Dit is altijd bedoeld om het kind te helpen.

Corrigeren gebeurt alleen op een manier die binnen de belevingswereld van een kind past en heeft het meeste effect als er weinig tijd verstreken is tussen gedrag en correctief handelen.

Door positief gedrag te benoemen en complimentjes te geven leren wij kinderen dit gedrag vaker te herhalen.

3.5 SAMENWERKEN MET OUDERS

Een goed contact en samenwerking met de ouders is een voorwaarde om goed met de kinderen te kunnen werken. Hieronder volgt een beschrijving van de momenten waarop er contact is met de ouders

PEUTEROPVANG

Het eerste contact tussen de pedagogisch medewerker en de ouders van de kinderen is tijdens een *intakegesprek*. Wij krijgen tijdens dit gesprek zicht op de gevoelens, ervaringen en wensen van de ouders. Andersom krijgen ouders zicht op de manier waarop wij de kinderen opvoeden. Bij het ophalen van de peuter is er voor de ouders gelegenheid om vragen te stellen aan de pedagogisch medewerkers. Bijzonderheden die op een ochtend hebben plaatsgevonden worden bij het ophalen met de ouders besproken.

De *verjaardag* van kinderen wordt gevierd. Ouders worden uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn.

Om ouders te betrekken bij de VVE-thema's wordt er bij elk thema een ouderbrief gemaakt en verstuurd naar de ouders. Daarnaast is in elk thema tenminste 1 activiteit verwerkt waarbij de samenwerking met ouders wordt gezocht bijvoorbeeld het meebrengen van spullen die bij een thema horen of de kinderen krijgen een werkje mee dat ze thuis met de ouders kunnen doen.

Jaarlijks wordt er een info/ouderavond georganiseerd. Deze ouderavond kan gaan over verschillende onderwerpen, zoals VVE, voeding, pedagogisch beleid e.d. Dit in overleg met de KindcentrumRaad. Het kan ook een ouderavond zijn die voor ouders van het hele Kindcentrum bedoeld is.

BSO

Het eerste contact tussen de pedagogisch medewerker en de ouders van de kinderen is tijdens het intakegesprek. Wij krijgen tijdens dit gesprek zicht op de gevoelens, ervaringen en wensen van de ouders. Andersom krijgen ouders zicht op de manier waarop wij de kinderen opvoeden. Bij het vragen en ophalen van het kind is er voor de ouders gelegenheid om vragen te stellen aan de pedagogisch medewerkers.

Bij het ophalen van de kinderen is ook altijd ruimte voor een praatje; om te vragen hoe het is gegaan of om andere zaken aan te kaarten. In onze communicatie is altijd sprake van tweerichtingsverkeer. Wij weten soms niet wat er met een kind aan de hand is of wat we het beste kunnen doen in een bepaalde situatie. We vragen dan advies aan de ouders: hoe pakken zij het thuis aan en hoe gedraagt het kind zich bij hen. Het komt ook voor dat ouders de pedagogisch medewerkers om advies vragen. Men zet zich dan altijd in om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken op basis van ervaringen van zowel ouders als de pedagogisch medewerkers. Ouders kunnen bij zorgen of vragen altijd een oudergesprek aanvragen. Ook onze pedagogisch medewerkers kunnen zo'n gesprek aanvragen als daar behoefte aan is.

DE KC-RAAD

Binnen Kindcentrum Kleinerf is er sinds het schooljaar 2020-2021 één centrale Kindcentrum-raad. Hierin zijn ouders en medewerkers van zowel onderwijs als peuteropvang vertegenwoordigd. De KC-raad heeft als doel de belangen van de kinderen en ouders van de locatie waar de KC-raad aan verbonden is, zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen en te adviseren ten aanzien van kwaliteit.

Er staan wat betreft de peuteropvang een aantal jaarlijks terugkomende onderwerpen op de agenda, zoals de tarieven voor het volgend jaar, de dag van de Leidster (3e donderdag in september), de binnengekomen GGD-rapporten, het pedagogisch beleidsplan van de locatie.

De besproken onderwerpen worden toegelicht in de schoolgids van KC Kleinerf

4. PEDAGOGISCHE KWALITEIT

4.1 PEDAGOGISCHE ONTWIKKELING EN REFLECTIE

Het werken aan pedagogische kwaliteit is een continu proces; planmatigheid en structuur zijn middelen om dit proces te waarborgen.

Het planmatig werken uit zich in structurele interactie-, overleg- en evaluatiesituaties van waaruit we onze pedagogische doelen (bij)stellen.

4.2 PEDAGOGISCHE KWALITEIT EN PROFESSIONALISERING

Bij GOO werken enthousiaste, betrokken en goed opgeleide medewerkers. We kunnen onze pedagogische doelen alleen realiseren door professioneel handelen van onze medewerkers. Het werken aan pedagogische kwaliteit hangt samen met de verdere professionele ontwikkeling van onze medewerkers. Het is onze verantwoordelijkheid om medewerkers mogelijkheden te bieden om zich te blijven ontwikkelen in hun vakgebied. Door middel van een lerende organisatie kunnen we hier handen en voeten aan geven. Het opleidingsplan, dat is uitgewerkt in het pedagogisch beleidsplan, sluit aan bij de actuele eisen die gesteld worden aan kennis en vaardigheden. Hierin worden de laatste ontwikkelingen meegenomen. Het VE-opleidingsplan wordt jaarlijks opgesteld, geëvalueerd en eventueel bijgesteld. Op deze manier geven we structureel en cyclisch vorm aan de bij- en nascholing.

Vanuit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK) zijn de nieuwe kwaliteitseisen opgedeeld in vier thema's: de ontwikkeling van het kind centraal, veiligheid en gezondheid, stabiliteit en pedagogisch maatwerk en kinderopvang is een vak. Om het laatste thema goed vorm te kunnen geven, heeft GOO ervoor gekozen om de functie van pedagogisch beleidsmedewerker te splitsen in 2 taakgebieden, namelijk: coaching op te job én beleidsontwikkeling en implementatie

Daarnaast geldt vanaf 1 januari 2022 voor alle VE locaties de verplichting van de inzet van een VE beleidsmedewerker. Deze extra uren (berekend op basis van het aantal doelgroepkinderen) betreffen extra uren bovenop de inzet die de wet IKK eist. Ook hier heeft GOO ervoor gekozen om de functie (op een gelijke wijze als bij pedagogisch beleidsmedewerker) in 2 taakgebieden te splitsen. Het takenpakket van een VE beleidsmedewerker bestaat o.a. uit de ontwikkeling en implementatie van het VE beleid en het takenpakket van de VE coach bestaat uit het coachen van beroepskrachten. Hierbij werken we met de volgende verdeelsleutel: 70% extra coachingsuren en 30% ophoging uren pedagogisch/VE beleidsmedewerker.

Stichting GOO heeft er voor gekozen om bovenstaande als volgt in de volgende gecombineerde functies weg te zetten:

1. **Hoofd Kwaliteit opvang en onderwijs:** is verantwoordelijk voor beleidsontwikkeling en implementatie van de pedagogische kwaliteit met als doel integratie, verbinding en verhoging van de pedagogische kwaliteit binnen de kindcentra gericht op opvang en onderwijs.
2. **Pedagogisch/VE beleidsmedewerker:** resulteert hiërarchisch onder Hoofd Kwaliteit opvang en onderwijs. De pedagogisch/VE beleidsmedewerker wordt ingezet om de pedagogische kwaliteit en de kwaliteit van het VE aanbod binnen de opvang te verhogen, te implementeren en te waarborgen.
3. **Pedagogisch/VE coach:** resulteert hiërarchisch onder hoofd kwaliteit opvang en onderwijs. De pedagogisch/VE coaches worden ingezet om de kwaliteit van de pedagogisch

medewerkers te verhogen gerelateerd aan de bovenstaande vier thema's, het pedagogisch beleid en het VE beleid.

De inzet van de pedagogisch/VE coaches vindt plaats op alle locaties binnen GOO, zodat alle pedagogisch medewerkers gecoacht worden (inclusief de pedagogische/VE coach zelf). De pedagogisch/VE coach fungeert als spil tussen het pedagogisch/VE beleid en de uitvoering ervan. De hulpvragen kunnen vanuit verschillende functies/rollen en vanuit verschillende perspectieven worden ingebracht. Door middel van coaching on the job, individuele gesprekken, groeps gesprekken, etc., worden de medewerkers gecoacht.

De pedagogisch/VE coach:

- Helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten en/of hiaten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden in relatie tot het pedagogisch/VE beleid en achterhaalt samen hun coachingsbehoeften. Indien nodig wordt een individueel/groepsgericht coachingsplan opgesteld.
- Draagt bij aan de kwaliteitsverbetering door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij de begeleiding van de betreffende groep kinderen. Treedt afhankelijk van de situatie begeleidend, stimulerend of interveniërend op.

Taken pedagogisch/VE coach:

- Coaching on the job:
- Coachen/begeleiden van een team
- Overleg Pedagogisch/VE coach/beleidsmedewerker
- Overleg kindcentrumleider locatie
- Registratie coaching

Het pedagogisch beleidsplan, het VE opleidingsplan en de GOO standaarden (met daarin de omschreven doelen) zijn hierbij leidend.

Berekening en verdeling locaties

Op basis van het aantal FTE's werkzaam in de kinderopvang en het aantal doelgroepkinderen (beide peildatum januari) wordt jaarlijks de inzet van het aantal uren pedagogisch/VE coaches op GOO niveau en op locatieniveau vastgelegd. De berekening wordt jaarlijks toegevoegd aan het locatieplan.

De Kindcentrumleider(s) van de kindcentra en de pedagogisch/VE coach zien erop toe dat alle pedagogisch medewerkers gecoacht worden. Dit kan onder andere door de inzet van een pedagogisch coach maar dit kan bijvoorbeeld ook door de inzet van een ex- of intern deskundigen.

Pedagogisch/VE beleidsmedewerker:

- De pedagogisch/VE beleidsmedewerker wordt ingezet om de pedagogische kwaliteit en de kwaliteit van het VE aanbod binnen de opvang te verhogen, te implementeren en te waarborgen.

Taken pedagogisch/VE beleidsmedewerker:

- Up to date houden van het beleid.
- Ondersteuning bieden n.a.v. de P&C cyclus.
- Opstellen urenverantwoording vóór januari.
- Overleg Pedagogisch/VE coach/beleidsmedewerker.
- VE-overleg gemeentes.
- Monitoring doelgroepkinderen
- Mede verantwoordelijk aanvraag en verantwoording subsidie.

Berekening en verdeling locaties

Voor de berekening van de inzet van pedagogisch beleidsmedewerker is het aantal LRK nummers leidend. Per LRK nummer moet 10 uur aan pedagogisch beleidsmedewerker worden ingezet. Voor de berekening van de inzet van VE beleidsmedewerker wordt het aantal doelgroepkinderen als uitgangspunt genomen. Jaarlijks wordt de inzet van pedagogisch/VE beleidsmedewerker op zowel GOO niveau als op locatieniveau berekend en vastgelegd. De berekening wordt jaarlijks toegevoegd aan dit pedagogisch beleidsplan.

Locatie	FTE	Uren coaching op jaarbasis	Aantal doelgroepkinderen	Uren VE beleidsmedewerker/coaching op jaarbasis	Uren VE coaching op jaarbasis (verdeelsleutel 40%)	Totaal aantal uren pedagogisch coach+VE uren	Totaal aantal uren pedagogisch coach +VE uren per week	Impuls kwaliteit; aantal uren extra (naar rato aantal FRE) per cluster/week	Totaal aantal uren per week
Kleinerf	1,4	14,2	3	30	12	16,2	0,6	0,1	0,6

KWALITEITSCYCLUS OPVANG KINDCENTRUM KLEINERF

Maand	Agendapunt	Doel
augustus	Start schooljaar	Afstemmen
	Jaarplan en opleidingsplan (VVE) nieuwe schooljaar*	Afstemmen
	Mentorschap verdelen/ aanpassen	Afspreken
	Vakantie opvang en aanbod (BSO)	Evalueren
	Locatie gebonden bijlage pedagogisch beleid	Evalueren en bijstellen Opfrissen kennis
september	Protocol hygiëne en veiligheid	Opfrissen kennis
	Meldcode kindermishandeling	Opfrissen kennis, casussen bespreken
	KIJK kindvolgsysteem (KDV)	Voortgang bespreken

	Gebruik Konnect en Quebble	Evalueren en voortgang bespreken
oktober	Protocol zieke kinderen en toedienen van medicijnen Huisregels opvang veiligheid-gezondheid Vakantie opvang en aanbod (BSO) Kindvolgsysteem KIIK (KDV)	Opfrissen kennis Evalueren en bijstellen Evalueren Voortgang bespreken
november	Planning/ bezetting kerstvakantie Protocol vermissing kind Kindvolgsysteem KIIK (KDV)	Afstemmen Opfrissen kennis Voortgang bespreken
december	Prijzen en pakketten* Kindvolgsysteem KIIK (KDV) Meldcode kindermishandeling	Informereren over aanpassingen Voortgang bespreken Casussen bespreken
januari	Vakantie opvang en aanbod (BSO) Kindvolgsysteem KIIK en VVE-monitor bespreken (KDV)	Informereren/ update Evalueren
februari	Pedagogisch beleid aangepast* Kindvolgsysteem KIIK (KDV) GGD, wet- en regelgeving	Informereren Voortgang bespreken Informereren, update ontwikkelingen
maart	Kindvolgsysteem KIIK (KDV) Driehoeksgesprekken: kindplanning- personeelsplanning- kindcentrumleider/ clusterdirecteur	Voortgang bespreken Evalueren en bijstellen

	Boekstart aanbod in de groep en thuis	Evaluëren en bijstellen
	RIE en beleidsplan veiligheid en gezondheid*	Evaluëren en bijstellen
april	Kindvolgsysteem KIIK (KDV)	Voortgang bespreken
	Ouderbeleid in relatie tot scholing VVE (KDV)	Evaluëren en bijstellen
mei	Kindvolgsysteem KIIK (KDV)	Voortgang bespreken
	Formatie/ bezetting komend schooljaar	Informereren
juni	Planning/ bezetting zomervakantie	Afstemmen en informeren
	Jaarplan en opleidingsplan (inclusief VVE)*	Evaluëren en bijstellen
juli	Kindvolgsysteem KIIK (KDV)	Voortgang bespreken

***Gewijzigde beleidsplannen, prijzen, jaarplan inclusief evaluatie worden ter advies en informatie voorgelegd aan de Kindcentrumraad (oudercommissie).**

4.3 OBSERVEREN

Het welbevinden van kinderen is een voorwaarde tot groei en ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk om hier, naast de dagelijkse aandacht, op vaste momenten de focus te richten.

Pedagogisch medewerkers observeren voortdurend met het oog op de ontwikkeling, veiligheid en welbevinden van de kinderen. Dagelijks vertellen de pedagogisch medewerkers aan de ouders over de belevenissen van het kind. Eenmaal per jaar wordt een observatielijst over het kind ingevuld die tijdens het oudergesprek wordt besproken.

4.4 VIEROGENPRINCIPE

Het vierogenprincipe is een essentiële drempel tegen mishandeling en seksueel misbruik van kinderen. Dit betekent dat er in een kinderdagverblijf (0-4 jarigen) altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren. Er wordt niet bedoeld dat er altijd twee mensen op de groep moeten zijn.

Vertrekpunten zijn namelijk:

1. De uitvoering van het vierogenprincipe moet pedagogisch verantwoord zijn.
2. De wijze waarop invulling wordt gegeven dient opgenomen te worden in het veiligheids- en gezondheidsbeleid.
3. Ouders en oudercommissies worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vierogenprincipe op hun locatie, bv via de website.

Het allerbelangrijkste vinden wij dat er binnen onze locaties een open en eerlijke aanspreekcultuur is. Er kunnen immers nog zoveel maatregelen getroffen worden, maar indien medewerkers elkaar niet durven aan te spreken op houding en gedrag, zullen vele maatregelen ook niet meer relevant zijn.

Indien een medewerker de mening of gevoelens over het gedrag van een collega niet met die collega durft te bespreken, dan kan de medewerker zowel bij de eigen kindcentrumleider en/of directeur als de vertrouwenspersonen binnen GOO terecht.

Ouders kunnen met hun zorgen terecht bij de kindcentrumleider en/of directeur van de locatie.

GOO Kinderopvang hanteert de volgende maatregelen om het vierogenprincipe verantwoord uit te voeren voor kinderen en medewerkers:

EEN OPEN AANSPREEKCULTUUR.

- We streven naar een open aanspreekcultuur. Dit betekent ook dat we regelmatig blijven oefenen met het geven en ontvangen van feedback. Ook bij functioneringsgesprekken komt het geven en ontvangen van feedback als vast punt aan de orde.
- In de pedagogische werkplannen staat beschreven op welke manier we omgaan met de kinderen. Mocht een collega zich daar niet aan houden dan spreken we elkaar daar op aan. Tijdens het groepsoverleg geven pedagogisch medewerkers feedback aan elkaar. Dit is een vast agendapunt tijdens het groepsoverleg. Feedback gaat over dingen die goed gaan, maar ook over dingen die minder goed gaan. Dit maakt dat we kritisch blijven naar elkaar.

DE ONGANGSNORMEN ZIJN VASTGELEGD IN EEN GEDRAGS- EN EEN BEROEPSCODE.

VIER OGEN, VIER OREN EN TRANSPARANTIE.

- De leidster-kindratio wordt gehanteerd, waardoor er meestal meerdere pedagogisch medewerkers op een groep aanwezig zijn.
- De kindcentrumleider, IB-er en/of directeur lopen regelmatig binnen in de groepsruimtes.
- Regelmatig staan de deuren van de groepsruimtes open.
- Op locaties in scholen is de afspraak dat leerkrachten onregelmatig op de groep komen wanneer de pedagogisch medewerker alleen werkt
- Op verschillende locaties wordt er gewerkt met het open deuren beleid. Dit betekent dat er activiteiten plaats vinden in een andere ruimte met andere kinderen, waarbij naast de vaste pedagogisch medewerker ook leerkrachten betrokken zijn. Dit heeft naast het aanbieden van verschillende activiteiten die aansluiten bij de ontwikkelingsgebieden van de kinderen, zo ook een sociale controle functie.
- Alle deuren naar de groepen zijn voorzien van een raam/opening, waardoor er zicht is op de groepen.
- Alle deuren naar de slaapkamers zijn voorzien van kijkgaten en/of ramen.
- Er is een doorzichtige afscheiding tussen groepsruimtes en verschoonruimtes of de deur blijft openstaan tijdens het verschonen van de kinderen.

- Groepen worden samengevoegd als de beroepskracht-kindratio dat toelaat.
- De aanwezig stagiaires worden over de groepen en de dagen verdeeld.
- 's Morgens staat de pedagogisch medewerker die om 07.30 uur begint alleen op de groep, tenzij de mogelijkheid er is om groepen samen te voegen. Dit geldt ook voor 's avonds wanneer de pedagogisch medewerker alleen op de groep staat tot 18:30 uur. Dit is echter de periode waarop er voortdurend ouders binnen komen om hun kind te brengen en/of te halen en een overdracht te doen. Dit geldt ook voor de verlengde opvang 's morgen vanaf 07:00 uur en 's avonds tot 18:30 uur.

STRIKTE WERVING EN SELECTIE

- GOO hanteert een strenge werving- en selectieprocedure. Sollicitanten, op welke functie dan ook, worden door meerdere medewerkers gesproken.
- Referenties van sollicitanten worden bij vorige werkgevers opgevraagd.
- Van alle medewerkers van GOO, ongeacht welke functie, hebben wij een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) in ons bezit. Zo ook van alle stagiaires die minimaal 3 maanden stage lopen.
- Maatschappelijke stagiaires en snuffelstagiaires hebben geen VOG. Hun leeftijd is tussen de 15 en 17 jaar. Maatschappelijke stagiaires lopen maximaal 30 uur stage en snuffelstagiaires maximaal een of twee weken.
- Nieuwe medewerkers kunnen pas starten met werken op het moment dat een originele VOG door afdeling P&O is ontvangen.

DESKUNDIG EN VAST PERSONEEL

- We werken volgens de verplichte meldcode kindermishandeling.
- De pedagogisch medewerkers hebben allemaal een workshopavond gevolgd mbt de meldcode kindermishandeling.
- Enkele medewerkers hebben trainingen gevolgd in het signaleren van en praten over kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag.
- GOO heeft vaste medewerkers op vaste groepen.
- GOO heeft een eigen invalpool.

KWALITEITSZORG

- Het beleidsplan is inzichtelijk voor alle ouders op locatie.
- Iedere 6 weken heeft de kindcentrumleider groepsoverleggen op de locaties. Ook daar is sprake van vaste onderwerpen op de agenda.
- Ieder jaar wordt het beleidsplan geëvalueerd met de lokale oudercommissie.
- Een keer in de 4 jaar wordt een GOO audit op het Kindcentrum uitgevoerd.

5. RANDVOORWAARDEN

5.1 GROEPSINDELING EN RUITES

Op Kindcentrum Kleinerf werken we met vaste groepen.

Dit betekent dat kinderen geplaatst worden in een stamgroep waarin kinderen van diverse leeftijden met elkaar spelen en van elkaar leren. Deze stamgroep wordt gezien als een soort van huis waarin alles aanwezig is om kinderen te verzorgen, te laten spelen, slapen en eten.

Afhankelijk van de grootte van de beschikbare ruimte, bepalen we het maximum aantal kinderen per groep.

Indeling ruimtes/groepen

De speelruimtes zijn sfeervol ingericht. Wij dragen er zorg voor dat er niet teveel prikkels zijn voor jonge kinderen. De buitenruimte nodigt kinderen uit tot verschillende activiteiten. Wij hebben een fotowand op de peutergroep waarop foto's hangen van alle kinderen die de groep bezoeken.

Zowel de binnen als de buitenruimte voldoen aan hoge veiligheidseisen, wij zoeken de balans tussen de noodzakelijke veiligheid en de noodzakelijke uitdaging voor kinderen.

Concreet betekent het voor onze pedagogisch medewerkers dat wij enerzijds de groep zo inrichten met materialen en hoeken dat de kinderen zelfstandig kunnen kiezen, spelen en zich ontwikkelen en anderzijds activiteiten aanbieden zodat bepaalde ontwikkelingsgebieden gericht aan bod komen.

BSO wordt nadrukkelijk gezien als vrije tijd en voorziet in een invulling van de vrije tijd van kinderen. Kinderen zijn dan ook niet verplicht om aan de activiteiten mee te doen.

Doordat peuteropvang en BSO gebruik maken van dezelfde ruimte wordt veel BSO spel materiaal opgeborgen in de kast.

5.2 SAMENSTELLING TEAM

Elke groep wordt begeleid door een vast team van pedagogisch medewerkers. Dit team is verticaal van samenstelling wat betekent dat we ervoor zorgen dat er diversiteit is op het gebied van leeftijd, eerdere werkervaringen, kwaliteiten en persoonlijke interesses.

Op alle locaties worden de pedagogisch medewerkers ondersteund door een huishoudelijk medewerkster.

5.3 PEDAGOGISCHE RANDVOORWAARDEN OPVANG 2-4 JARIGEN

Iedere situatie is voor jonge kinderen een leersituatie. Tijdens het verzorgen, door zelf dingen te doen, te helpen en vooral door te spelen. De pedagogisch medewerkers stimuleren het leren en ontwikkelen van jonge kinderen door o.a. te zorgen dat:

- De inrichting en indeling van de ruimte uitnodigt om kansen te creëren en te grijpen,
- Groepsprocessen en dagprogramma geobserveerd en bijgesteld worden,
- Ze aansluiten bij het spontane leren van kinderen door mee te spelen, te kijken, luisteren en kinderen te stimuleren samen plezier te maken en elkaar te imiteren,
- Tijdens verzorgingsmomenten en vrij spel kansen gegrepen worden om kinderen een stapje verder te brengen,
- Kansen gecreëerd worden door gericht speelgoed of activiteiten aan te bieden,
- Er op een stimulerende manier met kinderen gecommuniceerd wordt, ze meespelen, ze met belangstelling de kinderen volgen, ze vragen stellen en daarmee helpen plannen te realiseren,
- Hun houding respectvol is naar elk kind. Ieder kind wordt op zijn manier uitgedaagd. Dit is niet altijd gemakkelijk, maar in overleg met collega's of ouders zijn er vele manieren te bedenken.

5.4 VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE (VVE)

Het vroegtijdig signaleren van mogelijke achterstanden bij kinderen kan voorkómen dat de (dreigende) ontwikkelings achterstand niet steeds maar groter wordt. Hiervoor maken wij gebruik van een erkend VVE-programma waardoor op een speelse en samenhangende manier de ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd. Het liefdevol verzorgen van en spelen met de kinderen zoals hierboven beschreven staat is de basis. Toch zijn verrijking en verdieping in het spel noodzakelijk om daadwerkelijk de ontwikkelingskansen te vergroten. Deze manier van werken is geïntegreerd in ons dagritme en verzekert de kinderen van een breed ontwikkelingsgericht aanbod.

We maken daarom binnen GOO gebruik van een voorschools educatief programma, namelijk "Uk en Puk. Daarnaast werken we vanuit onderzoeken en ontwerpnd leren met de thema's vanuit Kleuteruniversiteit. Op een speelse manier komen allerlei thema's die dicht bij de belevingswereld van de kinderen liggen aan bod, bijvoorbeeld ziek zijn, voor de eerste keer naar school en het weer. Deze manier van werken is geïntegreerd in ons dagritme en zorgt ervoor dat kinderen een breed aanbod krijgen. De dagstructuur wordt weergegeven d.m.v. dagritme kaarten. Hierbij komen de verschillende activiteiten aan interactief voorlezen, grote- en kleine kringactiviteiten, meespelen in themahoeken, rekenactiviteiten en samen zingen.

Daarnaast is er nog ruimte voor het inspelen op individuele behoeften van de kinderen.

Alle pedagogisch medewerkers hebben de training inmiddels gevolgd. Per 6 weken is er een nieuw thema Puk en Ko of eigen thema dat aansluit bij het thema van de kleuters (groep 0-1). Wij proberen zoveel mogelijk de Puk en Ko of thema's aan te laten sluiten bij de reguliere thema's zoals b.v. Kerst en Sinterklaas. Iedere dag vindt er in de groep een Puk en Ko activiteit plaats. Bij deze activiteiten wordt er gezorgd dat verschillende kinderen/ doelgroepen aan bod komen.

De kinderen met een VVE indicatie komen 4 ochtenden in de week.

De peutergroep is alle schoolweken 4 dagen in de week geopend. Hiermee voldoen we aan de voorwaarde dat een kind vanaf 2,5 jaar oud tenminste 960 uur voorschoolse educatie kan ontvangen.

Urenverantwoording peuteropvang (VE)

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Peutergroep	08.30-12.30u	08.30-12.30u	08.30-12.30u	08.30-12.30u	-

Puk komt op vaste momenten op de dag mee doen met de kinderen. Iedere morgen aan het begin van de dag zingen de kinderen “goede morgen Puk, leuk je weer te zien” samen en Puk eet fruit mee. De ouders worden betrokken bij het Puk en Ko thema door middel van ouderbrieven van Puk. In deze brieven staat wat het thema inhoudt, welke ontwikkelingsgebieden er gestimuleerd worden en op welke manier ouders thuis kunnen aansluiten op het thema.

Puk en Ko

Bij peuteropvang werken wij met Puk en Ko, een VVE-activiteitenprogramma voor kinderen van 2 tot 4 jaar. Het programma bestaat o.a. uit de volgende 10 thema’s:

- Welkom Puk.
- Knuffels.
- Hatsjoe!
- Ik en mijn familie.
- Wat heb jij aan vandaag?
- Regen.
- Dit ben ik.
- Eet smakelijk.
- Kabouters en reuzen.
- Oef, wat warm.
- Hoera een baby.

Elk thema heeft activiteiten die zijn gericht op alle ontwikkelingsgebieden.

Voor de doorlopende lijn bij ons op het Kindcentrum maken wij samen met de onderbouw een schema van de thema's. Er zijn 3 of 4 thema's per jaar die Kindcentrumbreed draaien.

Door middel van de VVE-programma’s wordt bovenal gestreefd naar het aanbieden van activiteiten die aansluiten bij de ‘zone van naaste ontwikkeling’. Dat wil zeggen: het kind laten bewegen aan de grens van zijn mogelijkheden, ofwel het kind niet te veel, maar ook niet te weinig uitdagen. Daarnaast stimuleren de VVE-programma’s pedagogisch medewerkers om kansen te creëren door middel van het activiteitenaanbod, maar vooral ook om kansen te grijpen door van gewone situaties leersituaties te maken. Juist situaties waarbij het kind al actief

betrokken is, worden gezien als geschikt om het kind (vooral de jongste kinderen) leerervaringen op te laten doen.

Elk thema staat een boek met daaruit een aantal woorden centraal. Deze woorden komen regelmatig in allerlei activiteiten terug zoals tijdens gesprekjes in de kring, aan de hand van voorwerpen, in rollenspel, en bv. memory met de woordkaartjes. Elke dag gaan de kinderen naar buiten en bij slecht weer naar de gymzaal waar ze volop kunnen bewegen. Ook worden er regelmatig beweegactiviteiten aangeboden in de speelzaal. Kinderen kunnen hier hun grove motoriek met veel plezier oefenen. Ze kunnen laten zien wat ze allemaal al kunnen, waardoor hun zelfvertrouwen groeit. Dagelijks is er ook aandacht voor de sociaal emotionele ontwikkeling van de kinderen. Door in kleine groepjes te spelen leren kinderen samen spelen/rekening houden met elkaar. Zij moeten speelgoed delen, op hun beurt leren wachten, maar ook voor zichzelf op leren komen. Hierbij krijgen zij waar nodig ondersteuning van de pedagogisch medewerkers. Aan tafel worden de knutselactiviteiten en spelletjes gedaan. Ook wordt hier met het fijnere materiaal, zoals kralen en puzzels gespeeld. Hiermee wordt de fijne motoriek van de kinderen gestimuleerd.

Tijdens alle VVE activiteiten worden vaardigheden op de deelgebieden van taal, sociaal-emotionele ontwikkeling, motoriek en rekenen ontwikkeld. Hieronder lichten we de vaardigheden per deelgebied kort toe.

Stimuleren van de taalontwikkeling

Het VVE-programma biedt activiteiten die de verschillende aspecten van de taalontwikkeling stimuleren (taalinhoud/woordenschat, taalvorm en communicatie). Denk bijvoorbeeld aan voorleesactiviteiten, liedjes en versjes, maar ook aan het talig ondersteunen van de diverse activiteiten. Interactie met het kind en een actieve inbreng van het kind staan centraal. Er wordt gericht gewerkt aan het uitbreiden van de woordenschat door woorden in een betekenisvolle context aan te bieden, te verduidelijken en gebruiken. Wanneer het gaat om interactie en communicatie, gaat het om onderlinge betrokkenheid van zowel de spreker als de luisteraar. Bij de jongste groep kinderen, staat het beurt wisselen centraal. Communicatie wordt in eerste instantie vooral individueel geoefend met de vertrouwde pedagogisch medewerker. Bij peuters worden bij communicatie de vaardigheden luisteren en spreken geïntegreerd en de volgende vaardigheden aangesproken:

- Pragmatische vaardigheid: kinderen leren hoe ze zich moeten opstellen in een gesprek
- Uitdrukkingsvaardigheid: door interactie verbeteren kinderen hun uitdrukkingsvaardigheid. Zij breiden hun woordenschat uit en passen hun grammatica beter toe.
- Tekstvaardigheid: kinderen leren begrijpend te luisteren en kunnen steeds beter een lopend verhaal vertellen.
- Taalbeschouwing: kinderen leren reflecteren op de functies en de structuur van mondelinge taal.

De pedagogisch medewerker heeft een voorbeeldfunctie. Zij is zich bewust van haar verbale en non-verbale gedrag en stimuleert de taalontwikkeling door veel te benoemen en te

verwoorden. Bovendien praat de pedagogisch medewerker veel met de kinderen en stimuleert zij de kinderen om zelf te praten.

Voorbeeld: Tijdens de tafelmomenten (bijvoorbeeld fruit eten en drinken) is vaak ruimte voor een groepsgesprek. Dit sluit meestal aan bij het thema waar we op dat moment mee werken. De kinderen kunnen hun verhaal kwijt en de pedagogisch medewerkers herhalen regelmatig de woorden die bij het thema horen. En natuurlijk is er ook ruimte voor het kind wat het kind zelf wil inbrengen en vertellen. Ieder kind komt aan bod wat te vertellen tijdens een groepsgesprek. Sommige kinderen vinden dat spannend; als ze zien dat kinderen dit ook doen worden ze vaak over de streep getrokken om zelf ook iets te vertellen.

Bij het VVE-programma is er ook aandacht voor ontluikende geletterdheid. Hieronder vallen aspecten als boekoriëntatie en verhaalbegrip. Door voor te lezen en te vertellen raken kinderen vertrouwd met verhalen, boeken, vertelplaten en de taal die wordt gebruikt. Met behulp van woordkaarten leren we de kinderen een afbeelding te herkennen en benoemen, spelenderwijs leren de kinderen op deze manier taal. Door de afbeelding wordt het visueel gemaakt en de pedagogisch medewerker leert de kinderen de woorden. Door herhaling leert het kind op spelenderwijs steeds meer woorden bij.

Stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling

Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling is de interactie tussen kind en pedagogisch medewerker van groot belang. Het VVE-programma bestaat uit activiteiten die individueel of in een kleine groep worden uitgevoerd. Hierdoor kan de pedagogisch medewerker goed inspelen op het kind en de relatie tussen haar en het kind versterken.

Veel activiteiten voor de jongste kinderen zijn gebaseerd op het principe van imitatie. Kinderen leren door te kijken en te imiteren. Zo ontstaat ook een emotionele band: herkenning en erkenning door wederkerige imitatie. De activiteiten geven de kans positief voorbeeldgedrag te laten zien met betrekking tot sociale competentie. Puk heeft hierbij vaak een rol voor kinderen in de dreumes- en peuterleeftijd. Bijvoorbeeld doordat de pedagogisch medewerker vraagt of de kinderen Puk willen troosten of helpen, ervaringen met hem delen of hem helpen om een probleem of een conflict op te lossen. Ook zijn veel activiteiten gericht op samen een spel doen, samen zingen of samen bewegen, waardoor het saamhorigheidsgevoel in de groep wordt vergroot. Daarnaast stimuleren verschillende activiteiten in de grote of kleine groep kinderen om onderling samen te werken, beurten te verdelen, naar elkaar te luisteren en ervaringen te delen. De pedagogisch medewerker is gevoelig voor lichaamstaal en andere signalen die het kind afgeeft m.b.t. emoties. Door goed te kijken, te luisteren en te proberen begrijpen wat het kind voelt. Zij neemt ieder kind en diens gevoelens serieus. Daarbij plaatst ze zich in de belevingswereld van het kind. Belangrijk hierbij is dat zij met het kind een zodanige band opbouwt, dat het zich veilig voelt in het uiten van emoties. De pedagogisch medewerker is beschikbaar voor ieder kind, reageert op

signalen en helpt het. Ook het verwoorden van emoties en de (sociale) situatie is helpend. Rustig tempo en geduld zijn hierbij belangrijk.

Voorbeeld 1: Janske vindt het afscheid nemen van mama nog moeilijk. Zij is dan even heel erg verdrietig. De pedagogisch medewerker troost haar en erkent haar gevoel. 'Je bent even heel verdrietig he, als mama weggaat. Voorbeeld 2: Janske is boos omdat zij een pop niet krijgt en slaat een ander kindje. De pedagogisch medewerker praat met Janske. "Ik zie dat jij boos bent, ik zie dat jij een ander kindjes slaat, dat doet pijn bij het kindje. "Kijk Pip is nu verdrietig en moet huilen" Samen met Janske maakt zij een plannetje "Hoe kunnen we Pip weer blij maken?"

Stimuleren van de cognitieve ontwikkeling

De pedagogisch medewerker biedt spel en speelmateriaal aan dat past bij de ontwikkeling van het kind. Zij zorgt voor een omgeving die uitdaagt en stimuleert. Het kind krijgt de vrijheid om te spelen en te leren in eigen tempo. De pedagogisch medewerker dringt geen activiteiten op; het prettig en plezierig bezig zijn staat voorop. Zij is zich bewust van de invloed die haar gedrag op kinderen heeft.

Voorbeeld; Tijdens een memoryspelletje van de woordkaarten komen allerlei woorden aanbod, bijvoorbeeld een afbeelding van een vloerkleed. De pedagogisch medewerker vraagt aan de kinderen wie thuis ook een vloerkleed heeft. Waar ligt dit vloerkleed? Welke kleur heeft het vloerkleed?

Stimuleren van de motoriek en zintuigen

Het uitgangspunt van het VVE programma is dat kinderen hun motoriek ontwikkelen tijdens dagelijkse activiteiten en spel onder invloed van en in samenspel met zintuiglijke ervaringen. In de activiteiten wordt de nadruk gelegd op het bieden van voldoende bewegingsvrijheid aan kinderen, waardoor ze volop de gelegenheid hebben motorische vaardigheden op te doen. De pedagogisch medewerker geeft kinderen de gelegenheid hun motoriek te ontwikkelen door 'zelf' te ontdekken. Ze stimuleert het kind door het dingen na te laten doen, door herhaling en aanmoedigen. Ze weet in te schatten waar een kind aan toe is. Bij de peutergroepen werken pedagogisch medewerkers veel met thema's en via een speels VVE programma om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Bij de (VVE) thema's komen ook de bewegingsactiviteiten aanbod. Door een tunnel kruipen, een toren bouwen van blokken of van kussens, bewegingsspelletjes en kringsspelletjes, tekenen, kleien allerlei verschillende soorten bewegingen om zowel de grove als de (startende) fijne motoriek te stimuleren. De medewerkers bieden gerichte activiteiten aan (kansen bieden). En de medewerkers sluiten aan op de spontane bewegingen die zij in de peutergroep opmerken (kansen grijpen).

Voorbeeld: op de groep staat muziek aan. Een van de peuters begint dansen, de pedagogisch

medewerker besluit mee te doen en ook andere kinderen uit te nodigen om mee te komen dansen.

Stimuleren van de rekenprikkel

Binnen verschillende activiteiten is er aandacht voor de drie rekendomeinen: meten, ruimtelijke oriëntatie en ontluikende gecijferdheid. Het gaat hierbij vooral om het opdoen van de eerste ervaringen die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling. Vandaar dat we spreken over rekenprikkel. De rekenprikkel zijn nauw verbonden met de taalontwikkeling en de motorisch en zintuiglijke ontwikkeling. Voorbeeld; Tijdens de presentiekring tellen we samen met de kinderen hoeveel kinderen er aanwezig zijn, is iedereen aanwezig is of is er een kindje ziek of vrij? Ook alvorens we gaan drinken tellen we het aantal bekers of bakjes die nodig zijn. “Zou deze stapel genoeg zijn of hebben we meer bekers nodig?’ Zit er genoeg water in de kan voor alle bekers? ” “Laten we kijken hoeveel bekers we kunnen vullen vanuit de kan”. De pedagogisch medewerker en de peuters tellen samen het aantal bekers dat gevuld kan worden met 1 kan water. Tevens worden er diverse spelactiviteiten en materialen aangeboden om de kinderen te prikkelen; in de zandbak zijn verschillende formaten emmers, wat is groot en wat is klein. Wanneer we drinken inschenken prikkelen we de kinderen door te laten kijken waar meer in zit of weinig, waarbij we juist ook de kinderen met een VVE indicatie stimuleren en uitdagen om mee te doen. We grijpen kansen om tijdens een wandeling de schapjes te tellen die we zien in de wei, of hoeveel vogels zie je op het hek?

Richtlijnen methodisch werken met Puk & Ko

Bij peuteropvang van Kindcentrum Kleinerf werken met de VVE-methode Puk en Ko. Om deze methode te waarborgen op de groep hebben we onderstaande richtlijnen geformuleerd.

- 8 thema's per jaar waarvan minimaal 6 puk en Ko-thema's
- Feestdagen en andere bijzondere dagen worden geïntegreerd in het thema aangeboden.

Vorbereiding thema's op papier

De voorbereiding van de thema's voldoet in ieder geval aan onderstaande voorwaarden:

- Bij de voorbereiding wordt de methode Puk en Ko gevolgd. Het boek en de activiteiten daarin zijn leidend. Indien het een ander thema is wordt dezelfde opbouw als in de methode gebruikt.
- Gedurende elk thema is uit elk van de 4 ontwikkelingsgebieden minimaal 1 activiteit gepland.
- Per activiteit wordt een doelstelling benoemd.
- In de voorbereiding komt een dagagenda met daarop vooraf ingevuld de activiteiten die per dag gepland zijn.

- Elk thema staat er een boek/ verhaal centraal.
- Ieder thema staan maximaal 10 woorden centraal.
- In elk thema is een activiteit opgenomen waarbij ouders betrokken worden.
- Elk thema heeft een korte ouderbrief (Maximaal 1 A4).
- In de thema-voorbereiding zijn voorbeelden en suggesties voor verrijking en verdieping opgenomen.

Praktische voorbereiding

- De voorbereidende pm-er zorgt voor de materialen die nodig zijn voor de genoemde activiteiten.
- De voorbereidingsgroep heeft de verantwoording voor de aankleding van de groep
- Op de groep is een thema-speelhoek ingericht. De pm-ers van de groep zorgen zelf voor materialen en inrichting.

Aandachtspunten bij het aanbod activiteiten

- Puk staat centraal in de groep en is zichtbaar in elk thema.
- In de kring heeft Puk een duidelijke rol.
- De kringactiviteit duurt niet langer dan 15 minuten.
- Kies er bewust voor om activiteiten soms in een kleine groep te doen.
- Speel mee met de kinderen en stimuleer samen spelen.
- Geef complimentjes.
- Gebruik veel taal bij het spel en zet de 10 thema-woorden centraal.
- Bied meer ontdek-activiteiten aan en minder activiteiten die resultaat gebonden zijn zoals knutselwerkjes.
- Zorg voor een goede taakverdeling tussen de pm-ers op de groep. Ben tijdens VVE-uren zoveel als mogelijk gericht met de kinderen bezig.
- Gebruik eetmomenten als bewuste activiteit.
- Activiteiten kunnen ook buiten gedaan worden.

5.5 BIJZONDERHEDEN IN ONTWIKKELING OF ANDERE PROBLEMEN SIGNALEREN

Binnen GOO werkt men met het ontwikkelingsvolgmodel Kijk!. Op basis hiervan observeren we elk jaar alle kinderen van 2-4 jaar. De methode voor de voorscholen omvat elf ontwikkelingslijnen (voor het onderwijs omvat de methode zeventien leerlijnen). Voor ieder kind breiden we de observatie jaarlijks uit. Hieronder vindt u een overzicht van de opbouw.

Welke ontwikkelingslijnen observeren we op welk moment:

3 jaar: * basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren,

- Omgaan met zichzelf,
- Omgaan met anderen
- Grote motoriek,
- Kleine motoriek,
- Spraak- en taal ontwikkeling,
- Spelontwikkeling.

4 jaar: * basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren,

- Omgaan met zichzelf,
- Omgaan met anderen,
- Grote motoriek,
- Kleine motoriek,
- Spraak- en taal ontwikkeling,
- Spelontwikkeling,
- Cognitieve ontwikkeling,
- Zelfredzaamheid,
- Ontluikende gecijferdheid,
- Ontluikende geletterdheid.

AANDACHTSKINDEREN

We noemen een kind een aandachtskind wanneer het kind valt binnen de doelgroep definitie van de gemeente m.b.t. tot VVE. Ook kinderen met opvallend hoge of lage scores in de Kijklijnen, kinderen met opvallend gedrag en kinderen waarbij er een vermoeden is van kindermishandeling noemen we aandachtskinderen. Deze kinderen worden ieder overleg besproken (zolang we het een aandachtskind vinden) en we observeren en registreren ieder half jaar.

KINDBESPREKING

Tijdens het IBoverleg worden nieuwe kinderen, geobserveerde kinderen, opvallende kinderen en aandachtskinderen besproken. Aandachtskinderen komen ieder overleg terug. Tijdens dit overleg wordt de ontwikkeling van kinderen besproken en worden acties en doelen voor de komende periode afgesproken. De mentor is verantwoordelijk voor de observatie, voor de voorbereiding van de kindbespreking en voor het contact met de ouders op zich.

Acties kunnen zijn:

- Een gesprekje met de ouders,

- Door middel van het VVE-programma werken aan doelen middels de grote groepsactiviteiten, de kleine groepsactiviteiten en de individuele activiteiten,
- Ouders adviseren een VVE-indicatie aan te gaan vragen,
- Een extra observatie door een collega of door de manager,
- Advies inwinnen middels casusbespreking bij consultatiebureau, maatschappelijk werk, logopedie, opvoedondersteuner, veilig thuis (met toestemming van ouders),
- Doorverwijzen.

MELDCODE HUISELIJK GEWELD

Bij een vermoeden van huiselijk geweld maken we gebruik van het stappenplan van de Meldcode Huiselijk Geweld en kindermishandeling. Deze is terug te vinden op de website van de rijksoverheid.

[Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling | Huiselijk geweld | Rijksoverheid.nl](#)

OUDERS DOORVERWIJZEN NAAR PASSENDE INSTANTIES

Als er tijdens de kindbespreking wordt besloten dat we ouders gaan doorverwijzen, bespreekt de mentor van het kind dit met de ouders. Indien nodig heeft de IB-er hierin een ondersteunende rol.

Doorverwijzen kan zijn naar:

- * huisarts,
- * consultatiebureau,
- * logopedist,
- * maatschappelijk werk,
- * opvoedondersteuner vanuit de gemeente,
- * Veilig Thuis.

Zij verwijzen indien nodig weer verder door.

BEROEPSKRACHTEN ONDERSTEUNEN BIJ DE TAAK VAN SIGNALEREN EN DOORVERWIJZEN

De pedagogisch medewerkers van GOO zijn geschoold in VVE en in de Kijk!-methode. Ieder jaar stelt GOO Kinderopvang per medewerker een scholingsplan op.

Tijdens de kindbespreking wordt bekeken wie welke actie onderneemt en of hierin ondersteuning noodzakelijk is. De IB-er draagt hier zorg voor.

Onze pedagogisch medewerkers en ook onze invalskrachten zijn allemaal gediplomeerde pedagogisch medewerker met minimaal PW-3. Daarnaast hebben onze medewerkers in de loop der jaren vele extra (pedagogische) trainingen/teamavonden gevolgd, o.a.:

- GOO For Fun trainingen
- Kinder-EHBO (jaarlijks)
- Training signalering kindermishandeling
- Etc.

Voor kinderen in de basisschoolleeftijd is elke situatie een leersituatie en de pedagogisch medewerkers stimuleren het leren en ontwikkelen van elk kind. Bovengenoemde voorwaarden bij de opvang van 2-4 jarigen gelden daarom ook voor de bso, aangepast aan leeftijd, niveau en ontwikkelingsfase.

- In een huiselijke sfeer is er tijd voor een praatje, eten de kinderen samen fruit en worden er plannen gemaakt voor de rest van de dag of middag. Kinderen maken hun eigen keuzes in wat ze willen doen. Soms hebben ze zelf al een idee en soms willen ze eerst weten welke activiteit de pedagogisch medewerker in petto heeft.
- Groepsprocessen en dagprogramma worden door de pedagogisch medewerkers geobserveerd en bijgesteld,
- De pedagogisch medewerkers sluiten aan bij het spontane leren van kinderen door mee te spelen, te kijken, luisteren en kinderen te stimuleren samen plezier te maken en elkaar te imiteren,
- Er wordt op een stimulerende manier met kinderen gecommuniceerd, ze spelen mee, ze volgen met belangstelling de kinderen, ze stellen vragen en daarmee helpen plannen te realiseren,
- Hun houding respectvol is naar elk kind. Ieder kind wordt op zijn/haar manier uitgedaagd.
- Om kinderen goed te kunnen begeleiden hebben we een nauwe samenwerking met alle basisscholen Gemert-Bakel. Indien nodig vinden er bijvoorbeeld in geval van zorgleerlingen gesprekjes plaats tussen school en de bso (alleen met toestemming van ouders).

DOEN KIDS

Op de bso bieden we met het “DOEN kids programma”, een breed en gevarieerd activiteiten aanbod dat kinderen prikkelt om hun interesses en talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen.

DOEN Kids richt zich op verschillende thema's zodat alle kinderen zich op enig moment aangesproken voelen om mee te doen met activiteiten zoals:

- Koken
- Sport & spel
- Techniek & kunst
- Drama & theater
- Muziek & dans
- Natuur

We proberen de thema's zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de thema's van de peuteropvang en groep 1-2, uiteraard passend bij de leeftijd van basisschoolkinderen. De groep krijgt versieringen die aansluiten bij het thema.

Onze DOEN kids activiteiten vinden meestal plaats op de BSO, maar er is zeker tijdens vakanties ook ruimte voor uitstapjes. Deze manier van werken is geïntegreerd in ons dagritme en zorgt ervoor dat kinderen een breed aanbod krijgen.

5.7 VOEDINGSBELEID

De kinderen die de peuteropvang en BSO bezoeken hebben gedurende de dag verschillende eetmomenten. We vinden het belangrijk om samen met kinderen en ouders te investeren in een gezonde toekomst. Tijdens het intakegesprek worden de voedings-/eetgewoontes en het beleid rondom verjaardagen en feesten met de ouders besproken.

Als basis voor een gezonde voeding hanteren we de richtlijnen Schijf van Vijf van het voedingscentrum, deze bevat vijf groepen voedingsmiddelen. Door dagelijks gevarieerd te kiezen uit de groepen voedingsmiddelen krijgen de kinderen alle voedingsstoffen binnen die het lichaam nodig heeft.

Deze worden gecombineerd met:

- Variatie in aanbod; variëren in het aanbod van voedingsmiddelen, dus diverse soorten fruit/groente, brood, drinken (water of suikervrije ranja) en beleg.
- Niet te veel voeding en voldoende beweging; door gezonde eetgewoontes aan te leren, dus niet teveel eten, en voldoende beweging aan te bieden streven we ernaar om een gezonde basis te leggen bij kinderen. De basis is dat er tijdens de opvang gedurende de dag 1 eetmoment is, de broodmaaltijd, en daarbij 2 maal tussendoor voeding verstrekt wordt. Een standaard onderdeel van de dag is het buitenspelen, zodat kinderen voldoende beweging krijgen om hun energie te verbruiken. Daarnaast bieden we activiteiten aan waarbij lichaamsbeweging nodig is.
- Minder verzadigd vet; we kiezen binnen de opvang zoveel mogelijk voor producten met onverzadigde vetten of zo min mogelijk verzadigde vetten. Zoals bijvoorbeeld, halfvolle melkproducten en 30+kaas.
- Veel groenten/fruit en brood; we bieden kinderen dagelijks fruit en groente aan. We sluiten daarbij aan bij het seizoen. Ook kiezen we voor brood met vezels.
- Veilig met voedsel omgaan; veilig eten betekent dat er gelet wordt op goede hygiëne, zoals handen wassen voor elke maaltijd en voordat eten bereid wordt. Daarnaast is er veel aandacht voor dat bederfelijke producten gekoeld bewaard worden en zijn voorzien van een datum bij het openen van een verpakking.

Voeding is meer dan alleen eten en drinken, de wijze waarop kinderen eten krijgen aangeboden heeft tevens een voorbeeldfunctie, het stimuleren van de sociale omgang met elkaar, het aanleren van tafelmanieren en het bevorderen van de zintuiglijke ontwikkeling dragen expliciet bij aan de ontwikkelingskansen:

- Het bieden van veiligheid en geborgenheid: een eetmoment wordt van tevoren aangekondigd, de tafel wordt samen gedekt en voor het eten wordt er eerst een liedje gezongen en vervolgens wordt er aan elkaar smakelijk eten gewenst. Het eetmoment wordt zo gezellig mogelijk gemaakt om de eetlust te bevorderen, in een rustige sfeer.

- Persoonlijke ontwikkeling: tijdens eetmomenten zijn er veel leermomenten, kiezen, proeven, ruiken, voelen, tafelmanieren en stimuleren we de spraak en taalontwikkeling. Door alles te benoemen en uit te leggen wat er gebeurt: de kleuren van een beker benoemen, tellen als de borden op tafel gezet worden en door spontane gesprekken aan te knopen. Naar mate een kind ouder wordt bevorderen we bij de kinderen zelfstandigheid door het stimuleren om zelf een boterham te smeren.
- Sociale vaardigheden: de eetmomenten zijn bij uitstek een sociale activiteit, het gaat niet alleen om het eten met elkaar maar vooral ook het contact met elkaar. Kinderen leren rekening te houden met elkaar, te wachten op hun beurt maar ook het samen werken, elkaar helpen en opruimen.
- Waarden en normen: kinderen imiteren vaak het gedrag wat ze zien en ervaren. De pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie in het overdragen van waarden en normen. Zeg dankjewel als je iets ontvangt, alsjeblieft als je iets geeft, de kinderen leren wachten tot iedereen wat heeft.

Feesten en traktaties:

Regelmatig worden er binnen de groep feestjes gevierd, zoals verjaardagen, afscheid en op feestdagen zoals Pasen, Kerst etc. Bij een feestje horen rituelen, zoals het toezingen van het kind en ook een traktatie. Het vieren van een feestje is een belangrijke gebeurtenis voor een kind, daarbij staat de beleving van het kind voorop en niet de traktatie.

Peuteropvang:

Als een kind jarig is of afscheid neemt van de groep zorgt de ouder voor een traktatie. De pedagogisch medewerkers overleggen met ouders wanneer het feestje plaats vindt en adviseren ouders te komen tot een gezonde traktatie, als ouders niet kiezen voor een gezonde traktatie laten we de kinderen dit niet opeten op de groep, maar wordt de traktatie meegegeven naar huis, zodat de ouder zelf kan bepalen of en wanneer dit gegeven wordt.

BSO:

Als een kind jarig is vieren wij de verjaardag met een gezonde kook activiteit.

5.8 OPEN DEUREN KINDERCENTRA

Peuteropvang gaat samen buiten of in de gymzaal spelen met groep 0-1 en groep 2.

Verder niet van toepassing op deze locatie.

5.9 SOCIAL MEDIA

Social media is niet meer weg te denken uit de maatschappij. Bijna iedereen maakt dagelijks op verschillende manieren en om verschillende redenen gebruik van media als Twitter, Facebook, Youtube, LinkedIn en Instagram. In het onderwijs en de opvang speelt privacy een belangrijke rol, daarom hebben wij richtlijnen opgesteld voor het gebruik van social media. Deze zijn terug te vinden in het protocol Social Media van GOO.

De social media-platforms bieden natuurlijk ook kansen: we kunnen laten zien dat we trots zijn op onze organisatie en ze kunnen een bijdrage leveren aan een positief imago van GOO en de locaties die daarbij horen.

Ook is het positief dat mensen via social media hun stem kunnen laten horen. Social media kunnen helpen bij het beheren van je persoonlijke en professionele netwerken, discussie en communicatie bevorderen en kansen bieden om jezelf online te laten zien. Maar het gebruik van social media kan ook onvoorziene en onbedoelde gevolgen hebben. Besef daarom – bij het gebruik maken van social media – dat berichten de goede naam van GOO en betrokkenen kunnen schaden. Het protocol Social Media van GOO helpt om social media bewust en verantwoord te gebruiken.

BIJLAGE 1: ACHTERWACHT EN BEREIKBAARHEID KINDCENTRUM KLEINERF

ZIEKMELDING OF AFWEZIGHEID DOOR OMSTANDIGHEDEN

Als de avond voorafgaand of 's morgens vroeg blijkt dat je niet kunt komen werken, doorloop je de volgende stappen.

Neem telefonisch contact op met de kindcentrumleider. Vooraf is bekend gemaakt wie op welke dagen bereikbaar is. Als die niet reageert, kun je contact opnemen met de cluster-directeur of een andere kindcentrumleider uit Cluster 2 (Kleinerf, de Bakelaar, de Klimboom en de Kastanjelaar).

De kindcentrumleider gaat z.s.m. vervanging regelen. Indien nodig wordt aan een collega gevraagd om eerder te beginnen met werken.

De kindcentrumleider maakt een melding van de afwezigheid in de groepsapp van het team zodat iedereen op de hoogte is. Eventueel kan er meegedacht worden over een oplossing.

CALAMITEITEN ALS JE ALLEEN IN HET GEBOUW BENT

Aan het begin of het einde van de dag kan het voorkomen dat je alleen in het gebouw bent. Dit zijn beperkte tijdsduren en voornamelijk tijdens momenten dat ouders de kinderen komen brengen of halen. Als er zich een calamiteit voordoet op het moment dat je alleen bent, kun je een beroep doen op diverse personen. Bepaal op dat moment wat de beste oplossing is.

- Vraag ouders die binnenkomen te helpen.
- De medewerkers kunnen een beroep doen op de beheerder of bezoekers van MFA de Sprank.
- De kindcentrumleider en clusterdirecteur van het Kindcentrum zijn telefonisch te bereiken.
- Daarnaast kan er een beroep gedaan worden op medewerkers en kindcentrumleiders van de andere kindcentra in het cluster.
- In de groepsapp van het team kan hulp gevraagd worden.
- In de bijgevoegde lijst staan de namen en telefoonnummers van personen of locaties die binnen 15 minuten in het Kindcentrum zouden kunnen zijn gezien de afstand.
- De telefoonnummers van de medewerkers kun je vinden in de teamapp.

LIJST TELEFOONNUMMERS CALAMITEITEN

Algemeen nummer Kindcentrum Kleinerf	0492 – 39 02 10
Algemeen nummer MFA	0492 – 79 24 90
Hans Wenniger Beheerder MFA	06 – 405 90 845
Marlon van Asten-Klaasen (Kindcentrumleider)	06-51542137
Fiana Smits (adjunct-Kindcentrumleider)	06-22436266
Mireille Janssen (directeur)	06 – 47547066
Algemeen nummer Stafbureau Stichting GOO	088 – 00 88 500
Marlies van Gerwen (ped. Medewerker)	Zie teamapp
Christel van Wel (Leerkracht)	Zie teamapp
Politie	0900 8844
Brandweer	040 2203203
Noodgeval	112